

TÁJÉKOZTATÓ – Az internetes kereskedelem és a digitális adóztatás közpénzügyi szempontjai

A koronavírus-járvány minden korábbinál aktuálisabbá teszi az internetes kereskedelemmel kapcsolatos szabályozások megújítását. Az egészségügyi veszélyhelyzet az e-kereskedelem irányába fordította a figyelmet a vevők és a kereskedelmi vállalkozások részéről egyaránt.

Az ÁSZ – figyelemmel a téma relevanciájára – két elemzést is készített:

1. ELEMZÉS az internetes kereskedelem bővülésének közpénzügyi szempontjairól

Az ÁSZ azt értékelte, hogy az internetes kereskedelem 2010 és 2018 között milyen hatással volt a költségvetési bevételekre Magyarországon. **Az elemzés rámutatott: amellett, hogy a növekvő forgalom gyarapította az áfa-bevételeket, fokozta az adóelkerülés és az adóbázis csökkenésének kockázatát.** Az ÁSZ arra is felhívta a figyelmet, hogy 2018-ban a hazai elektronikus kiskereskedelem forgalmának több mint fele külföldi tulajdonú gazdasági társaságoknál realizálódott, így az ezzel kapcsolatos adóbeszedés kockázatot jelent.

Az ÁSZ az elemzésben közpénzügyi kockázatokat azonosított az áfa-bevételekkel, a fogyasztóvédelemmel, az adóelkerüléssel, a tisztességtelen piaci előny szerzésével, illetve a vámellenőrzésekkel és vámbeszedéssel kapcsolatban. Habár mind az európai uniós, mind a hazai szabályozási környezet változásai csökkentették az áfa- és vámbeszedés területén jelentkező kockázatokat, azokat teljesen nem tudták megszüntetni.

Az elemzés készítésének idejében kitört koronavírus-járvány különösen aktuálissá teszi az ÁSZ elemzését. A jelenlegi tendencia az, hogy a kiskereskedelmi egységek egy része az e-kereskedelemre való teljes, vagy részleges átállással próbálja túlélni a mostani nehéz időszakot. Az internetes eladásokkal olyan kisebb, hazai tulajdonú kereskedelmi egységek is próbálkozhatnak, amelyek eddig hagyományos kiskereskedelmi tevékenységet folytattak.

A változások még aktuálisabbá teszik az e-kereskedelem adózással, fogyasztóvédelemmel és informatikai biztonsággal összefüggő jogszabályi környezetének uniós és hazai megújítását.

2. ELEMZÉS a digitális gazdaság megadóztatásának aktuális kérdéseiről, a modern gazdasághoz illeszkedő új uniós adószabályokról figyelemmel a terület ellenőrizhetőségére

Az internetes kereskedelem bővülésének közpénzügyi szempontjairól készített elemzés megerősítette az ÁSZ digitális gazdaság megadóztatásának aktuális kérdéseiről szóló elemzésének következtetését, miszerint **Magyarországnak foglalkoznia kell a digitális kereskedelem megadóztatásával, hiszen a jelenlegi adózási szabályok lehetőséget adnak a digitális szolgáltatást nyújtó multinacionális cégeknek arra, hogy a legkedvezőbb adózási feltételeket kínáló országban adózzanak.** Ennek következtében pedig szinte teljesen mentesülnek a társasági adó fizetése alól, míg a tényleges szolgáltatás helye szerinti állam jelentős adóbevételtől esik el.

Az elemzésben szerepel, hogy a digitális gazdaság esetében adózási szempontból az okozza az alapvető problémát, hogy a jelenlegi adószabályok a vállalkozások fizikai jelenlétén alapulnak. A digitális szolgáltatások esetében azonban nehézséget jelent annak meghatározása, hogy az értékteremtés hol történik, sőt még az is, hogy a digitális tevékenység által létrehozott értéket hogyan lehet mérni. Ezt kihasználva, a digitális szolgáltatást nyújtó nemzetközi vállalatok ott adóznak, ahol ennek a feltételei a legkedvezőbbek, így a nyereségük arányában sokkal kevesebb adót fizetnek, mint a hagyományos gazdaság szereplői.

Ezáltal számos ország – köztük az Európai Unió legtöbb tagállama, így Magyarország is – sokkal kevesebb adóbevételhez jut a globális és határokon átnyúló digitális szolgáltatást nyújtó vállalatok tevékenysége után, mint ami méltányos lenne.

Az ÁSZ elemzései itt érhetők el:

https://www.asz.hu/storage/files/files/elemzesek/2020/az_internetes_kereskedelem_bovulesen_ek_kozpenzugyi_szempontjai_20200508.pdf?download=true

<https://www.aszHIRportal.hu/hirek/meltanytalan-hogy-alig-adozik-a-digitalis-gazdasag>

A tájékoztató az „A fogyasztóvédelemmel összefüggő egyes törvények módosításáról” szóló T/13479. számú törvényjavaslathoz kapcsolódóan készült.

Állami Számvevőszék